

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Curculionidae (vivlar), **Släkte:** *Pseudocleonus*, **Art:** *Pseudocleonus grammicus* (Panzer, 1789) **Synonymer:** stäppspolvivel

Kännetecken

En 9–11 mm lång vivel med långsträckt spolförmig kropp med långa, slanka ben. Kroppen är svart med översidan gles täckt av en grå, något skäckig behåring och liksom pudrad av ett brunaktigt sekret. Den bruna färgen skavs mycket lätt av, och äldre exemplar kan vara nästan enfärgat svarta.

Utbredning och status

Arten är i Sverige endast känd från några näraliggande lokaler på Omberg i Östergötland. Tidigaste noteringen är från första hälften av 1800-talet och arten har sedan dess noterats vid flera tillfällen, även sentida (Palm 1954, Lennartsson 2010). Den svenska förekomsten är helt isolerad – arten är ej känd från de övriga nordiska länderna eller Baltikum. Även i Tyskland är arten sällsynt och begränsad till värmelokaler i de södra och mellersta delarna, norrut till Mecklenburg. Världsutbredningen omfattar södra, mellersta och östra delarna av Europa samt Nordafrika (Lennartsson 2010, Rheinheimer et al. 2010).

Ekologi

Lever på fleråriga korgblommiga växter, i Sverige troligen främst gamla och starkt förvedade exemplar av fältmalört (*Artemisia campestris*). Fullbildade skalbaggar är även observerade på eller under rödklint (*Centaurea jacea*) och vädtklint (*Centaurea scabiosa*). De svenska lokalerna för arten utgörs av branta, solexponerade sluttningar mot syd eller sydväst med ett extremt mikroklimat. En av de svenska förekomsterna fanns i ett igenväxande grustag, en annan i en sydvänd bergbrant. Larverna utvecklas i gallbildningar på värdväxtens rötter. Fullbildade skalbaggar påträffas under sensommaren-hösten, och återigen efter övervintring under våren och försommaren då fortplantningen sker. Arten saknar flygförmåga (Lennartsson 2010, Rheinheimer et al. 2010).

Åtgärder

Många rödlistade insekter är knutna till de tidiga successionsstadierna som ofta skapas i sand- och grustäcker. Rutinerna vid brytning och efterbehandling bör ses över, så att täkternas positiva betydelse kan bibehållas.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

Palm, T. 1954. Bidrag till kännedomen om svenska skalbaggars biologi och systematik. *Entomologisk Tidskrift* 75: 151-161.

Baranowski, R. 1977. Intressanta skalbaggsfynd 2. *Entomologisk Tidskrift* 98: 133-140.

Lennartsson, S. (2010) Åtgärdsprogram för stäppspolvivel 2010–2014

Rheinheimer & Hassler (2010) Die Rüsselkäfer Baden-Württembergs. Karlsruhe

Författare

Håkan Ljungberg 2005. Rev. Christoffer Fägerström 2012. © ArtDatabanken, SLU 2012.